

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ПЕТКО РАЧЕВ СЛАВЕЙКОВ”

гр. Велико Търново, ул. „Освобождение” № 29
тел. 0877948282 – директор, 062/63-14-42 – зам.-директор, канцелария
e-mail: ouslaveikovvt@prsvt.org; www.ouslaveikov.weebly.com

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

:

Д. БОРИСОВА

Директор на ОУ «П. Р. Славейков»

УЧИЛИЩЕН ПЛАН ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА 2020/2021 УЧЕБНА ГОДИНА

Планът е разработен на основание Националната стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014-2020) и е съобразен с концепцията за развитието на функционалната грамотност. В съответствие с Националната стратегия и международни документи са използвани следните понятия:

- Грамотността е способността на човека да идентифицира, да разбира, да интерпретира, да създава, да обменя, да общува, да изчислява, като използва отпечатани и написани на ръка материали, свързани с различни видове контекст.
- Компонентите на началната грамотност са умението да се чете, умението да се пише и умението да се разбира смисъла на прочетеното и написаното – умения, които следва да се придобият в първи клас в съответствие със заложените в националните учебни програми изисквания.
- Базовата грамотност се свързва с уменията за четене с разбиране на текст, за писане и за правилна употреба на езика в конкретен контекст (свързва се с компетентностите, които се очаква да притежават учениците в края на IV клас)

- Функционалната грамотност се определя като умения за откриване, подбиране, извличане, анализиране и синтезиране на информация от различни източници и за използването ѝ за постигане на дадена цел както в обучението по всички учебни предмети, така и в различни житейски ситуации (свързва се с компетентностите, които се очаква да притежават учениците в края на основното си образование).

Грамотността е фундаментален фактор за личностен и обществен просперитет. Тя дава възможност на всеки да живее отговорно и да постига успехи във всеки социален аспект.

Четенето е в основата на грамотността, която от своя страна осигурява личностно развитие. Функционално грамотен е човек, който може да прилага прочетеното в ежедневието с цел изпълняване на задачи от различен характер.

Инструменталното четене позволява на човека да получи информация и нови знания за изпълнение на практически задачи. Може да се разграничи и *развиващо* четене (имащо за цел да разшири кръгозора) и *образователно* (познавателно). Четенето и разбирането на текст е сложен мисловен процес, свързан с доброто познаване на езика.

Четенето с разбиране е процес, чрез който четящият конструира значение, като използва информация от текст. То е активен и интерактивен процес, който се проявява преди, по време и след като човек чете даден писмен текст.

Повишаването на функционалната грамотност е свързано със следните *образователни цели* за постигането на:

- Интерес към четенето. Той може да бъде постигнат чрез приятелска и целенасочена дискусия за ценността от четенето в различни ситуации.

- Ясно осъзнаване на факта, че печатните или написани на ръка думи репрезентират значение. Предложената в предния пункт дискусия трябва да бъде осъществена според идеята за взаимозависимостта между изговорената и изписаната дума.

- Разширен обем на активния речник на учениците и възможността за провеждане на разговор с пределна яснота.

- Способност за бистра мисъл и разбиране на значение, разпознаване на причинно-следствени връзки и решаване на проблемни ситуации.

- Умение за различаване на различни звуци и словесни форми (словосъчетания от думи, фразеологизми и др.), чрез които да се прави разграничение между една дума от друга.

- Компетенция за работа в екип, за следване на инструкции и готовност за приспособяване към разнообразни учебни ситуации с познавателен и практико-приложен характер.

Задачите на всеки учител във връзка с изпълнението на поставените образователни цели се свеждат до:

- Задълбочаване на интереса към четенето.

- Развиване на четивно поведение в учениците чрез поставяне на акцент върху разбиране на значението на текст.

- Развиване на способности за разпознаване на думи като части на речта и части на изречението, чрез които се изграждат умения за създаване на текст.

- Стимулиране на интерес към четене за удоволствие и информация.

Мярка	№	Дейности	Очаквани резултати	Срок	Отговорник
Цел 1. Създаване на благоприятна среда за насърчаване на четенето и повишаване на грамотността					

<p>Мярка 1.1. Привличане на общественото внимание към значението на грамотността и популяризиране на четенето</p>	1.1.1	Публикуване на планираните училищни инициативи в изпълнение на училищния план за насърчаване и повишаване на грамотността в сайта на училището	Улеснен достъп до информация за инициативи; координиране на дейностите	Ежегодно	Д. Гаджева, Н. Митева, Л. Йорданов
	1.1.2	Публикуване на информация относно училищните дейности, свързани с насърчаване и повишаване на грамотността, в рубриката „Грамотност = успех“ в училищния сайт и на Фейсбук страницата на училището	Привличане на общественото внимание към значимостта на проблема за насърчаване на четенето и повишаване на грамотността	Постоянен	Д. Гаджева, учители, които са провели дейности, свързани с грамотността
	1.1.3	Изработване на правописни табла от ученици и поставяне на видно място в сградата на училището	Привличане на общественото внимание към значимостта на проблема за грамотното писане	Постоянен	Начални учители, учителите по БЕЛ
	1.1.4	Съвместни дейности (четене, преразказване, рецитиране) между класовете от начален и прогимназиален етап, ако ситуацията с възникналата пандемия от Ковид-19 позволява.	Повишаване интереса на учениците към художествена литература	Постоянен	Начални учители, учителите по БЕЛ
	1.1.5	Организиране и провеждане на Седмица на детската книга	Създаване на условия за провеждане на празнични събития, изложби, посветени на книгите за деца и юноши	Април 2021 г.	Л. Йорданов, Н. Митева
	1.1.6	Празници на буквите в първи клас „Вече сме грамотни“	Демонстриране на усвоените знания и умения по начална грамотност от първокласниците пред техните родители и близки	Март 2021 г.	Л. Каменова, Д. Филипова, Ст. Ангелов
	1.1.7	Посещение на окръжна библиотека „П. Р. Славейков“ с беседа от служителите и подходящи игри свързани с книгите за учениците от начален и прогимназиален етап.	Демонстриране на четивните умения на учениците	Октомври-ноември 2020г.	Начални учители, учителите по БЕЛ

	1.1.8	Среща с родителите, които да споделят отношението си към книгите и съвместно четене с техните деца.	Повишаване интереса към книгата и утвърждаване на семейните ценности	Втори учебен срок	Начални учители, учителите по БЕЛ
Мярка 1.2. Подпомагане на родителите за усъвършенстване на техните умения да увличат и да насърчават децата си към четене и към развитие на езикови умения					
	1.2.2	Училищни инициативи в подкрепа на заниманията за четене с родителите: състезание за „Най-изразително четене“ по класове с участие на родители.	Привличане на родителите в процеса на учене и за повишаване базовата/функционалната грамотност на техните деца	Март 2021г.	Л. Йорданов, Н. Митева, началните учители
	1.2.3	Организиране на индивидуални информационни срещи с родители за подкрепа на ученици, които имат проблеми в езиковото развитие	Осигуряване на допълнителни възможности за преодоляване на езиковите трудности при овладяване на български език	През цялата учебна година	Класни ръководители, учители по БЕЛ
Мярка 1.3. Осигуряване на лесен достъп до книги и до други четива	1.3.1	Обогатяване и поддържане на кътовете за четене в класните стаи и кабинетите	Осигуряване на лесен достъп до материали за четене	Постоянен	Учителите
	1.3.2	Поддържане на училищната библиотека и достъп по график	Осигуряване на достъп до учебна литература – художествена и научнопопулярна	През цялата учебна година по график	Л. Йорданов
	1.3.3	Обогатяване на дигиталната училищна библиотека	Улеснен достъп до литературни произведения и научнопопулярни текстове	През учебната година	Д. Гаджева, начални учители, учители по БЕЛ, математика, обществени и природни науки
	1.3.4	Пълноценно и целенасочено използване на ресурсите в Мултимедийния център	Повишаване мотивацията на учениците да се включват в дейности, свързани с прочетеното и написаното от тях	2020/2021 г.	Учителите по учебните предмети и в ГЦДО

	1.3.5	Разговор за прочетените любими книги през лятото и споделяне на впечатления със съучениците	Повишаване на интереса на учениците към книгите	Октомври 2020г.	Л. Йорданов, Н. Митева, началните учители
Цел 2. Повишаване на равнището на грамотност					
Мярка 2.1. Оценяване на равнището на грамотност	2.1.1	Участие в олимпиада и състезания по български език и литература (Таралеж – Б; „Аз и буквите“ и др.)	Оценяване равнището на грамотност и на езиковите умения	Декември 2020 – април 2021 г.	Д. Гаджева, Н. Митева, нач. учители
	2.1.2	Пробни НВО по БЕЛ за IV и VII кл.	Получаване на информация относно степента на формиране на базовата и функционалната грамотност на учениците	Март-април 2021 г.	В. Жечева, Т. Филева, Ал. Михайлов, Ася Великова, Н. Митева
	2.1.3	Диагностициране езиковото развитие на учениците в края на I клас	Използване на резултатите от диагностиката за откриване и подпомагане на децата със затруднения при четене и писане	Май 2021 г.	Л. Каменова, Д. Филипова, Ст. Ангелов, ресурсния учител
Мярка 2.2. Оптимално усвояване на учебното съдържание и реализиране на учебните програми	2.2.1	Разработване на учебни програми за ИУЧ по БЕЛ в началния и прогимназиалния етап, поставящи акцент върху повишаване четивната грамотност и правописната култура на учениците	Надграждане на урочната работа по БЕЛ, ООП/ЗП; индивидуална и диференцирана работа с определени ученици или групи ученици	Септември 2020 г.	Учителите по БЕЛ
	2.2.2	Повишаване на четивната грамотност и писмената култура и в уроците по „неезиковите“ учебни предмети	Интегриране на функционалната грамотност в обучението по всички учебни предмети	Постоянен	Всички учители
Мярка 2.3. Повишаване на квалификацията на учителите относно формиране на базова и функционална грамотност					

	2.3.1	Провеждане на квалификационни дейности, насочени към съвременните методи на преподаване за повишаване равнището на базовата и функционалната грамотност	Реализирани квалификационни форми за учители, обогатяване педагогическата практика	През учебната година	Учителите по БЕЛ, математика, обществени и природни науки, началните учители
Цел 3. Увеличаване на участието и приобщаването					
Мярка 3.1. Преодоляване на социално-икономическата неравнопоставеност	3.1.1	Организиране на занимания по четене и по български език в рамките на целодневната организация на учебния ден за учениците от начален етап	Целенасочена педагогическа подкрепа на ученици, които срещат затруднения при четене и писане	През цялата учебна година	Учителите в ГЦДО
Мярка 3.2. Преодоляване на неравнопоставеността при билингвите	3.2.1	Осигуряване на обща подкрепа - консултации, допълнително обучение, срещи с родители/настойници	Повишаване нивото на интерес от страна на родителите и техните деца относно преодоляване на езикови бариери от различно естество	През учебната година	Началните учители, Л. Йорданов, Н. Митева
Мярка 3.3. Преодоляване на дигиталната пропаст	3.3.1	Работа с онлайн библиотеката „Читанка” (https://chitanka.info), други дигитални библиотеки и с дигиталната библиотека на училището	Повишаване мотивацията на учениците за работа с електронни книги	През учебната година	Л. Йорданов
	3.3.2	Насърчаване и обучаване на учениците да ползват дигитални речници като https://rechnik.chitanka.info/ , http://www.onlinerechnik.com/ .	Повишаване грамотността на учениците и на уменията им да ползват правописен, тълковен и синонимен дигитален речник	Постоянен	Всички учители
	3.3.3	Интегриране на ИКТ и включване на дигитално четене в образователния процес	Повишаване мотивацията на учениците за четене и учене	Постоянен	Всички учители

ПЛАНЪТ Е ПРИЕТ НА ЗАСЕДАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ НА 10.09.2020 Г.